

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PROGRAM TANITIMI

TARİH ANABİLİM DALI

PROGRAM ADI: Tarih

BAĞLI OLDUĞU ANABİLİM DALI: Tarih

PROGRAM TÜRÜ/DÜZEYİ: **Doktora**

- **GENEL BİLGİLER:**

T.C. Afyon Kocatepe Üniversitesi bünyesinde Tezli Yüksek Lisans düzeyinde eğitim ve öğretim faaliyetini sürdüren Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde 1995-1996 Eğitim-Öğretim yılında faaliyetine başlamıştır. O günden bugüne faaliyetlerine devam etmektedir. Programda kadrolu olarak görev yapan 10 Profesör Doktor, 2 Doçent Doktor, 6 Doktor Öğretim Üyesi ve 2 Araştırma Görevlisi olmak üzere 20 öğretim elemanı bulunmaktadır.

- **PROGRAMIN MİSYONU:**

Anabilim Dalımızın misyonu, tarih alanında eğitimciler, araştırmacılar ve akademisyenler yetiştirmektir. Bu kapsamda, şartları uygun olan mezunlarımızın Araştırma Görevlisi, Öğretim Görevlisi, arşiv uzmanı olarak çeşitli üniversitelerin ilgili bölümlerinde ve arşivlerde görev almaları mümkündür. Akademisyenlik ve arşiv görevleri dışında pedagojik formasyon almak suretiyle öğretmen de olabilmektedirler.

- **PROGRAMIN VİZYONU:**

Tarih Ana Bilim Dalının vizyonu, millî ve kültürel değerlerimiz ışığında, muasır medeniyet değerlerine haiz, çeşitli kaynak dillerini bilmenin yanı sıra yabancı dile vakıf olabilen, bilgisayar teknolojisinden gerektiği gibi yararlanan, meselelere dün, bugün ve yarın üçgeni çerçevesinde bakabilen tarihçiler yetiştirmektir.

- **KAZANILAN DERECE**

Programı başarıyla tamamlayan mezunlara alanında **doktora diploması** verilir.

- **KABUL VE KAYIT KOŞULLARI**

Programa öğrenci başvuru ve kabulünde, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin](#) “Lisansüstü programlara başvuru esasları” ve “Lisansüstü programlara öğrenci kabulü” maddeleri uyarınca yapılmaktadır. Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre Sosyal Bilimler Enstitüsünün tezli yüksek lisans programlarına başvurularda; ALES puanı, lisans mezuniyet notu ve bilimsel değerlendirme sınavı sonuçlarının hangi oranlarda programa giriş için başarı sıralamasında kullanılacağı söz konusu yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilmiştir. İlgili yönetmeliğe

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm> web adresinden ulaşılması mümkündür.

• YETERLİLİK KOŞULLARI VE KURALLARI

Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en az sekiz ders ve 24 kredi ile uzmanlık alan dersi, seminer, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 240 AKTS kredisinden ve yeterlik sınavından oluşacak şekilde düzenlenir. Seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması dersleri kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayan öğrenci doktora yeterlik aşamasına geçebilir. Doktora programlarını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç öğrencinin kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup, azami tamamlama süresi ise 12 yarıyıldır. Doktora programı için gerekli kredili dersleri ve seminer dersini başarıyla tamamlamanın azami süresi ise dört yarıyıldır. Doktora programında, öğrencinin başarılı sayılabilmesi için, aldığı tüm derslerden CB veya bunun üzerinde bir not alması ve seminer, uzmanlık alan, tez hazırlık çalışması ve tez çalışması derslerinden YT (yeterli) notu alması gerekir. Ders dönemini başarı ile tamamlayan öğrenci doktora yeterlik sınavına girmeye hak kazanır. Doktora programına yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci ise en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Söz konusu sınava girme koşul ve sınav sürecine, başarı şartına vb gibi durumlara ilişkin tüm hususlar Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde yer almaktadır. Yeterlik sınavında başarılı bulunan, tez önerisini ve tezini Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili maddeleri kapsamında belirtilen şartları yerine getirerek savunan ve başarılı olan öğrenci mezuniyete hak kazanmış olur. Yalnız öğrencinin tez savunmasına girebilmesi için Yönetmelikte belirtilen yayın şartını yerine getirmesi gerekmektedir. Buna ek olarak eğer öğrenci 8 yarıyıldan önce mezun olmak isterse (en az 3 TİK'e girmiş olmak koşulu ile 7. yarıyıl sonunda) yine ilgili Yönetmelikte belirtilen erken mezuniyete ilişkin yayın şartını yerine getirmesi gerekmektedir. Bu durumdaki öğrenci eğer tez savunmasından başarılı olmuşsa, yayımlanan söz konusu bu makale ile EYK kararı ile öğrencinin sekizinci yarıyıldan itibaren alacağı uzmanlık alan dersi ve tez çalışması derslerinin yerine sayılır. Böylelikle öğrencinin mezun olabilmesi için gerekli olan 240 AKTS tamamlanmış olur. Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, doktora tezinin dijital kopyası ve en az üç adet ciltlenmiş nüshası ile YÖK Ulusal Tez Merkezince gerekli görülen diğer belgeleri tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi EYK tarafından onaylanan öğrenciye doktora diploması verilir. EYK başvuru halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Öğrenci bu koşulları yerine getirinceye kadar mezuniyet işlemlerine başlanmaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz.

• PROGRAMIN EĞİTİM AMAÇLARI:

PEA1: Üniversitelerimizin asli görevleri arasında olan bilimsel araştırma faaliyetlerinin Ana Bilim Dalında daha iyi bir düzeye getirilmesi,

PEA2: Tarih konularında uzmanlaşma arzusunda olan kişilerin gereksinimlerinin karşılanması,

PEA3: Ana Bilim Dalında ve diğer üniversitelerin ilgili bölümlerinin büyümesiyle ihtiyaç duyulan akademik personelin yetiştirilmesi,

• EĞİTİM PLANI (MÜFREDAT) VE EĞİTİM PLANININ İÇERİĞİ:

Birinci yılda verilen ana bilim dalı ile ilgili dersler ile öğrencilerin o ana bilim dalında temel bilgilere sahip olması sağlanmaya ve “uzmanlaşma alanı” oluşturulmaya çalışılmıştır. Böylece lisansüstü öğrencisine ilgili anabilim dalında uzmanlaşma bilgi ve yeteneği kazandırılmaktadır. Öğretim planı uygulamasında öğrenciler öncelikle ortak zorunlu dersleri almaktadır. Bunlar Uzmanlık Alan Dersi, Tez Hazırlık Çalışması ve Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği dersleridir. Bunların yanı sıra ilgili ana bilim dalına uygun dersler, bir anabilim dalına yoğunlaşma şeklinde uygulanmaktadır. Derslerin işleniş şekilleri derslerin farklılıklarına göre şekillenmekte, zaman zaman probleme dayalı olarak da gerçekleşmektedir. Derste öğrenciler olabildiğince aktif tutulmakta, anlatım, müzakere, sunum yöntemleri kullanılmaktadır. Dersin öğrenilmesini engelleyen problem tespit edildiğinde problemin ortadan kaldırılması için gereken özveri ortaya konulmakta, öğrenci ile iş birliği içinde problem giderilmektedir. Dolayısıyla öğretim planının uygulama yönteminde öğretim elemanları, öğrenci odaklı yaklaşımı benimsemektedir. Anabilim Dalı Kurulu, Anabilim Dalı Başkanlığının yönetiminde öğretim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını 120 AKTS kredilik zorunlu ve seçmeli derslerle güvence altına almıştır. Dönemlik açılan dersler, Ana Bilim Dalı Kurulu tarafından öğretim elemanlarının yüklerine göre tespit edilmekte, ders seçimi ve dengesi gözetilmektedir. Keza anket ve diğer geri dönüşlere göre müfredatta güncellemeler yapılmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin her dönem en az 30 AKTS’lik ders almaları danışmanlar ve Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından takip edilmekte, eksiği olan öğrenciler uyarılmaktadır. Bu hususta takip edilen yöntem öğrenci ile birebir iletişim kurmak, bilgilendirmek ve öğrenci ile iş birliği içinde sorunu çözmektir. Öğretim programı çerçevesinde öğretim elemanı tarafından hazırlanan, “Ders Notları/Dosyaları” verilen dersin, öğrenci kazanımlarının güvence altına alınabilmesi adına, dersin gereğine, içeriğine, işlenişine, ölçüm ve değerlendirmesine yardımcı olmakta, aynı zamanda bu bilgiler güncellenerek dersin sürekli iyileştirildiğini belgeleyen bir doküman olmaktadır. Bundan başka kurullarda doktora programı ile gelişimi ile ilgili öğretim elemanlarının tespit ettikleri veya öğrencilerin dile getirdikleri hususlar konuşulup tartışılmakta, doktora programı öğretim planının sürekli gözetimi ve gelişimi için bütün Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinin sürece katkıda bulunması sağlanmaktadır **Tarih Doktora programı** müfredatında yer alan ders planı ve her bir dersin içeriğine <https://sosbil.aku.edu.tr/anabilim-anasanat-dali-programmufredatlari/> adresinden ulaşılabilir. Programı tamamlama koşulları (devam, dersler, kredi-saat miktarı, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, tez veya proje tamamlama koşulları) tanımlanmış olup tüm bu süreçler Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketinde belirtilmiştir.

• ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Bu doğrultuda Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) esaslarına göre değerlendirilmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarılarının değerlendirilmesinde hangi araçların kullanılacağı ve ağırlıklarının ne kadar olacağı, dersi verecek öğretim elemanı tarafından her yarıyıl başında sistemde tanımlanarak ve/veya dönem başında öğrenciye öğretim elemanı tarafından duyurularak ilan

edilmektedir. İlgili ders için öğrencilerin sorumlu olacakları ara sınav, ödevler, projeler, sunumlar, dönem sonu sınavı gibi yöntem/araçlar ve başarı oranlarına etkileri tanımlanmaktadır. Öğrencilere verilen ödevler, projeler ve sunumlar ders başarı değerlendirmesinde ara sınav ve dönem sonu sınav notlarına yansıtılmaktadır. Yarıyıl içerisinde yapılması gereken tüm sınavların programları önce taslak olarak hazırlanmakta, öğrencilerden ve öğretim elemanlarından gelen geribildirimler doğrultusunda son halini almakta Enstitü Yönetim Kurulu onayını aldıktan sonra kesinleşmekte ve herkese duyurulmaktadır. Öğrencinin başarısı, yarıyıl başında tanımlanmış olan başarı değerlendirme araçlarında aldığı notların belirtilen oranlar dâhilinde hesaplanması ile elde edilmektedir. Yarıyıl sonunda öğrencilerin 100 üzerinden elde ettikleri notlar, genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak, harf notuna dönüştürülmekte ve dörtlük sistemdeki karşılıkları hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde tanımlanan harf aralıkları şu şekildedir.

<u>Başarı Notu</u>	<u>AA</u>	<u>BA</u>	<u>BB</u>	<u>CB</u>	<u>CC</u>	<u>DC</u>	<u>FF ve DZ</u>
Katsayısı	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00	1,50	0,00
100'lük Sistemdeki Karşılığı	90-100	85-89	75-84	70-74	60-69	50-59	49 ve altı

Diğer harf notları şunlardır:

- YT (yeterli): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları ve benzeri çalışmalarda başarılı olduğunu gösterir.
- YZ (yetersiz): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları gibi çalışmalarda başarısız olduğunu gösterir.
- DZ (devamsız): Kredili derslerde devam koşulunu sağlamayan öğrencilere verilir ve başarı ortalamasına katılır.

• PROGRAM ÇIKTILARI:

PÇ1: Doktora yeterliliklerine dayalı olarak Tarih alanındaki güncel ve ileri düzeydeki bilgileri özgün düşünce ve araştırma ile uzmanlık düzeyinde geliştirir, derinleştirir, bununla ilgili çalışmalar yürütür ve alanına yenilik getirecek özgün tanım ve kavramlar oluşturur.

PÇ2: Tarihle ilişkili olan disiplinler arası etkileşimi kavrayabilme, yeni ve karmaşık fikirleri, tartışmaları ve gelişmeleri çözümleyebilme ve değerlendirmede uzmanlık gerektiren bilgileri kullanarak özgün sonuçlara ulaşır.

PÇ3: Tarih alanında sahip olunan ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgileri geliştirebilmek ve derinleştirebilmek için ilgili alandaki yerli ve yabancı bilgi kaynaklarını tanır.

PÇ4: Tarih alanındaki gelişmeleri ve bilgileri sistematik bir yaklaşımla değerlendirir, inceler ve kullanır.

PÇ5: Tarih alanına yenilik getiren bir düşünce, yöntem veya uygulama geliştirir; Tarih alanında bilinen bir düşünce, yöntem ve uygulamayı farklı bir alana uygular.

PÇ6: Özgün bir konuyu araştırır, kavrar, tasarlar, uyarlar ve uygular.

PÇ7: Tarih alanında yeni ve karmaşık düşüncelerin analizini, sentezini ve eleştirel değerlendirmesini yapar.

PÇ8: Tarih alanıyla ilgili çalışmalarda kullanılan araştırma yöntem ve tekniklerini en üst düzeyde kullanır.

PÇ9: Özgün bir çalışmayı, programı ve projeyi bağımsız olarak gerçekleştirerek ilgili alandaki bilimsel çalışmalara katkıda bulunur.

PÇ10: Tarih alanıyla ilgili özgün çalışmalar yaparak ya da var olan çalışmalara yeni yorumlar getirerek bilginin sınırlarını genişletir.

PÇ11: Alanı ile ilgili uluslararası ve ulusal yayınlar yapar.

PÇ12: Tarih alanında özgün ve disiplinler arası sorunların çözümlenmesini gerektiren ortamlarda liderlik yapar.

PÇ13: En az bir yabancı dili akademik düzeyde kullanır.

PÇ14: Ulusal veya uluslararası projelerde yer alır ve/veya yeni projeler geliştirir.

- **İSTİHDAM OLANAKLARI**

Tarih Anabilim Dalı doktora mezunları, Millî Eğitim Bakanlığı ve özel eğitim kurumlarında tarih öğretmeni; kamu kurum ve kuruluşlarında arşiv uzmanı ve memur olarak çalışma imkanlarına sahiptirler. Ayrıca kabul şartlarını yerine getirdikleri takdirde üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğretim elemanı olarak çalışabilmektedirler.